

**Wytyczne wprowadzone Uchwałą Nr 39/2014
Prezydium KR PZD z dnia 19 lutego 2014r.**

**WYTYCZNE
W SPRAWIE SPORZĄDZANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
NA DZIEŃ POPRZEDZAJĄCY WYODRĘBNIEŃ RODZINNEGO OGRODU
DZIAŁKOWEGO**

Zgodnie z Art. 69¹ Ustawy z 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych w terminie 12 miesięcy od dnia wejście w życie niniejszej ustawy, zarząd rodzinnego ogrodu działkowego, prowadzonego przez stowarzyszenie ogrodowe Polski Związek Działkowców, o którym mowa w art. 65 ust. 1 pkt 1², zwołuje zebranie wszystkich działkowców korzystających z działek położonych na terenie tego rodzinnego ogrodu działkowego w celu przeprowadzenia głosowania w sprawie wyboru stowarzyszenia ogrodowego, które będzie prowadziło rodzinny ogród działkowy.

Z dniem nabycia osobowości prawnej przez wyodrębnione stowarzyszenie ogrodowe staje się ono zgodnie z Art.73 ust 3³ ustawy o ROD z 13 grudnia 2013 r. następcą prawnym stowarzyszenia ogrodowego Polski Związek Działkowców o którym mowa w art. 65 ust.1 pkt1².

Podstawę rachunkową wyodrębnienia rodzinnego ogrodu działkowego zgodnie z Art.73 ust. 4⁴ w/w ustawy stanowi sprawozdanie finansowe sporządzone na dzień poprzedzający dzień nabycia osobowości prawnej przez wyodrębnione stowarzyszenie tj. na dzień poprzedzający wpis do Krajowego Rejestru Sądowego.

Wytyczne te mają na celu ułatwienie sprawnego, prawidłowego i rzetelnego sporządzenia sprawozdania finansowego, które będzie podstawą rachunkową do dokonania wyodrębnienia rodzinnego ogrodu działkowego.

Zarząd ROD zobowiązany jest po otrzymaniu dokumentu potwierdzającego wpis nowego stowarzyszenia do Krajowego Rejestru Sądowego do dołożenia należytej staranności tak, aby sprawozdanie finansowe na okoliczność wyodrębnienia rodzinnego

¹ Ustawa o ROD z dnia 13 grudnia 2013 r. Art.69 ust.1 „W terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, zarząd rodzinnego ogrodu działkowego, prowadzonego przez stowarzyszenie ogrodowe, o którym mowa w art.65 ust. 1 pkt 1, zwołuje zebranie wszystkich działkowców korzystających z działek położonych na terenie tego rodzinnego ogrodu działkowego w celu przeprowadzenia głosowania w sprawie wyboru stowarzyszenia ogrodowego, które będzie prowadziło rodzinny ogród działkowy”; Art.69 ust.2 „O terminie zebrania działkowców, o którym mowa w ust.1 zarząd rodzinnego ogrodu działkowego zawiadamia działkowców za pomocą listów poleconych lub przesyłek nadanych pocztą kurierską, wysłanych co najmniej 2 tygodnie przed terminem tego zebrania, do wszystkich działkowców korzystających z działek położonych na terenie tego rodzinnego ogrodu działkowego. W zawiadomieniu podaje się cel zwoływanego zebrania”

² Ustawa o ROD z dnia 13 grudnia 2013 r. Art. 65 ust.1 pkt 1 „, Polski Związek Działkowców, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (Dz.U. Nr 169, poz.1419, z późn.zm.), staje się stowarzyszeniem ogrodowym w rozumieniu niniejszej ustawy i zachowuje osobowość prawną”

³ Ustawa o ROD z dnia 13 grudnia 2013 r. Art.73 ust.3 „Z dniem nabycia osobowości prawnej przez stowarzyszenie ogrodowe, o którym mowa w ust.1, staje się ono następcą prawnym stowarzyszenia ogrodowego, o którym mowa w art.65 ust.1 pkt.1, w zakresie praw i obowiązków terenowej jednostki organizacyjnej, której dotyczyła uchwała o wyodrębnieniu ROD. Następstwo prawne obejmuje w szczególności prawa do nieruchomości zajmowanych przez rodzinny ogród działkowy, własność infrastruktury ogrodowej oraz środki na rachunkach bankowych prowadzonych dla terenowej jednostki organizacyjnej”

⁴ Ustawa o ROD z dnia 13 grudnia 2013 r. Art.73 ust.4 „Podstawę rachunkową wyodrębnienia rodzinnego ogrodu działkowego stanowi sprawozdanie finansowe tego rodzinnego ogrodu działkowego, sporządzone na dzień, o którym mowa w ust.3 Stowarzyszenie ogrodowe, o którym mowa w ust.1, zobowiązane jest spłacić wszystkie należności wewnątrzorganizacyjne przysługujące stowarzyszeniu ogrodowemu, o którym mowa w art.65 ust.1 pkt 1, a powstałe przed dniem, o którym mowa w ust.3”

ogrodu działkowego było realne, zawierało prawidłowe dane, dlatego też należy dopilnować, aby wszystkie wartości wykazane w bilansie były potwierdzone w drodze inwentaryzacji lub potwierdzenia sald.

Rodzinne ogrody działkowe przy sporządzaniu sprawozdania finansowego posługują się w/w ustawą, Statutem PZD, Zakładowym Planem Kont i Ustawą o rachunkowości.⁵

Sprawozdanie finansowe ROD składa się z:

- 1/ bilansu
- 2/ rachunku wyników
- 3/ sprawozdania z funduszu oświatowego
- 4/ sprawozdania z funduszu rozwoju ROD
- 5/ informacji dodatkowej

Każde sprawozdanie winno być sporządzone prawidłowo, rzetelnie i terminowo, dlatego należy:

- ująć w księgach rachunkowych wszystkie osiągnięte przychody i koszty na dzień poprzedzający wpis do KRS
- przeanalizować wszystkie konta analityczne i syntetyczne, doprowadzić do realnych sald,
- zgodnie z Art.73 ust 4⁴ w/w ustawy należy dokonać rozliczenia wszelkich rozrachunków i uregulować zobowiązania
- w celu wykazania realnego wyniku należy zapewnić kompletność dokumentów oraz prawidłowe ujęcie przychodów i kosztów,
- po ujęciu wszystkich wymaganych dokumentów oraz uzgodnieniu sald, należy dokonać zamknięcia ksiąg rachunkowych na dzień poprzedzający wpis do KRS (kont syntetycznych, analitycznych, zestawienia obrotów i sald oraz dziennika).

Wszystkie wartości wykazane w bilansie winny być potwierdzone.

Spisem z natury należy potwierdzić:

- środki pieniężne w gotówce i чеки,
- zapasy materiałów, towarów, środków trwałych oraz środki trwałe o niskiej wartości początkowej.

Dokumentacyjnie należy potwierdzić:

- środki pieniężne w banku – potwierdzeniem sald wystawione przez bank,
- grunty - stosownymi dokumentami np. akt notarialny

Przeprowadzenie inwentaryzacji oraz jej wyniki należy odpowiednio udokumentować na arkuszach spisowych i uzgodnić z zapisami ksiąg rachunkowych, a ujawnione różnice wyjaśnić i rozliczyć w księgach rachunkowych stanowiących podstawę sporządzenia sprawozdania wyłączeniowego.

Powyższe ustalenia są bardzo ważne z uwagi na fakt iż wartości wykazane w bilansie ROD, będą podstawą sporządzenia protokołu przekazania.

I. Bilans

W bilansie według załączonego druku należy wykazać wartości poszczególnych aktywów i pasywów wynikające z wartości księgowej na dzień poprzedzający uzyskanie wpisu do KRS.

Po stronie aktywów konto 010 należy wykazać :

⁵ Ustawa o rachunkowości Art.12 ust.2 pkt.2 „Na dzień zakończenia działalności jednostki, w tym również jej sprzedaży, zakończenia likwidacji lub postępowania upadłościowego, o ile nie nastąpiło jego umorzenie”

- 1/ majątek trwały w wartości netto pomniejszony o umorzenie –konto 070.
- 2/ w wydzielonej pozycji należy wykazać:

- grunty będące własnością PZD w wartości początkowej (wartość początkowa jest to cena nabycia powiększona o koszty związane z jego nabyciem). Grunty będące własnością stanowią środek trwały i nie podlegają amortyzacji/umorzeniu,
- prawo użytkowania wieczystego gruntów nabyte odpłatnie na rzecz PZD w wartości netto tj. wartość początkowej – cenie nabycia pomniejszonej o odpisy umorzeniowe. Okres umorzeniowy powinien wynosić dwadzieścia lat (stawka 5% rocznie).

Posiadane przez jednostki PZD prawo nieodpłatnego użytkowania wieczystego gruntów, zgodnie z Uchwałą nr 8/V/2008 Krajowej Rady PZD z 26 listopada 2008 r. oraz zgodnie z Uchwałą nr 2/XV/2010 KR PZD z dnia 8 kwietnia 2010 r. w sprawie zmiany uchwały nr 8/V/2008 w sprawie użytkowania wieczystego na potrzeby sporządzania sprawozdań finansowych przez jednostki organizacyjne PZD należy wykazać w informacji dodatkowej poprzez odesłanie do ewidencji pozabilansowej. (Biuletyn nr 12/2008)

Środki pieniężne wykazane w aktywach bilansu muszą być potwierdzone:

- gotówka w kasie - spisem z natury
- środki finansowe w banku - pisemnym potwierdzeniem z banku.

Do kont zespołu 2 „Należności” należy dołączyć specyfikacje należności i zobowiązań wraz z datą powstania. Każde saldo powinno być potwierdzone. Nie dopuszcza się tzw. "milczącego akceptu", dlatego należy bezwzględnie w dokumentach zachować pisemne potwierdzenie salda z adnotacją tj. „saldo zgodne”, bądź saldo niezgodne z powodu...”.

Wartości zapasów towarów i materiałów wykazane na kontach zespołu 3 wykazane w bilansie winny być potwierdzone w arkuszu spisu z natury.

Po stronie pasywów należy wykazać:

- Stan Funduszu statutowego – konto 800, który jest podstawowym funduszem ROD, ustanowionym Uchwałą nr 7/V/2008 Krajowej Rady PZD z 26 listopada 2008 r. (Tekst jednolity wraz ze zmianami wprowadzonymi Uchwałą nr 2/XVII/2014 KR PZD z dnia 9 stycznia 2014 r. Biuletyn nr 1/2014),
- wartość środków trwałych w funduszu statutowym - konto 805 jest to równowartość majątku ROD sfinansowanego z Funduszu Rozwoju i innych źródeł określonych w Statucie PZD.

. – stan Funduszu Rozwoju ROD – konto 810/811

Zasady funkcjonowania Funduszu, szczegółowe cele, warunki jego wykorzystania oraz sposób zarządzania i kontrolowania określa § 170 - 175 Statutu PZD.

Stan funduszu wykazany w bilansie winien być zgodny ze stanem wykazany w wydzielonym sprawozdaniu finansowym z tego funduszu.

- **wynik finansowy – konto 860** winien być zgodny z wynikiem w rachunku wyników,
- **Fundusz Oświatowy – konto 851** stan wykazany w bilansie powinien wykazywać wartość zgodną ze stanem wykazany w sprawozdaniu finansowym Funduszu Oświatowego. W prawidłowo sporządzonym bilansie kwota aktywów równa się kwocie pasywów.

II. RACHUNEK WYNIKÓW

W rachunku wyników należy wykazać przychody i koszty działalności statutowej w kolejności i sposób określony w załączonym druku.

W tym w pozycji składka członkowska należy ująć wpływy uzyskane z tytułu składki członkowskiej pozostające do dyspozycji ROD (65% składki) uzyskane zgodnie z paragrafem 15 ust.1 p. 7 i paragrafem 168 ust. 1 Statutu PZD i uchwałą KR PZD nr 2/XV/2013 z dnia 14 listopada 2013 r., wg której składka członkowska na 2014 r. wynosi 0,19 zł za m2 działki.

Po stronie kosztów należy wykazać wszystkie poniesione w tym okresie koszty związane z prowadzeniem działalności statutowej ogrodu. Należy zwrócić szczególną uwagę na właściwe zakwalifikowanie w rachunku wyników kosztów ROD.

III. Sprawozdanie finansowe z funduszu oświatowego PZD

Sprawozdanie to należy sporządzić zgodnie z załączonym drukiem wykazując wpływy i wydatki z tego funduszu ewidencjonowane zgodnie z Uchwałą nr 5/XVII/2001 KR PZD z 6 grudnia 2001 r. (Tekst jednolity z uwzględnieniem zmian wprowadzonych uchwałą KR PZD nr 4/XVII/2014 z dnia 09.01.2014 – Biuletyn nr 1/2014)

oraz Uchwałą nr 18/2002 Prezydium Krajowej Rady PZD z dnia 6 lutego 2002 roku w sprawie funkcjonowania, zasilania i wykorzystywania funduszu oświatowego PZD (Tekst jednolity z uwzględnieniem zmian wprowadzonych uchwałą Prezydium KR PZD nr 11/2014 z dnia 09.01.2014 r. – Biuletyn 1/2014). Rodzinne Ogrody Działkowe PZD po stronie wpływów wykazują tylko tę część wpisowego należnego danemu ROD zgodnie z podziałem wynikającym z § 4 ust.1 Uchwały nr 6/V/2008 Krajowej Rady PZD z 26 listopada 2008 r. w sprawie wpisowego w Polskim Związku Działkowców (Tekst jednolity z uwzględnieniem zmian wprowadzonych uchwałą KR PZD nr 4/XVII/2014 z dnia 09.01.2014 r. , wraz ze zmianami wynikającymi z Uchwały nr 6/II/2012 KR PZD z 24 lutego 2012 r).

We wpływach funduszu należy wykazać również odsetki terminowe wyliczone procentowym udziałem od posiadanych środków. Stan Funduszu Oświatowego winien być zgodny ze stanem Funduszu Oświatowego wykazanym w pasywach bilansu ROD.

IV. Sprawozdanie finansowe z funduszu rozwoju ROD

Sprawozdanie to należy sporządzić zgodnie z załączonym drukiem wykazując wpływy i wydatki z tego funduszu ewidencjonowane zgodnie z § 170 – 175 Statutu PZD oraz Uchwałą nr 33/2007 Prezydium KR PZD z dnia 21 marca 2007 r. w sprawie zasad gospodarowania Funduszem Rozwoju ROD (Tekst jednolity z uwzględnieniem zmian wprowadzonych uchwałą nr 10/2014 Prezydium KR PZD z dnia 09.01.2014 r. – Biuletyn nr 1/2014).

Po stronie wpływów należy wykazać środki uzyskane z zewnątrz tj.:

- wpłaty i świadczenia zakładów pracy
- dotacje udzielone z budżetu terenowego
- odszkodowania otrzymane wskutek likwidacji ROD za składniki majątkowe stanowiące własność Związku zgodnie z **Uchwałą nr 14/2011 Prezydium Krajowej Rady PZD z dnia 2 lutego 2011 r.** w sprawie przeznaczenia i rozliczania środków finansowych pochodzących z likwidacji i czasowego zajęcia terenu rodzinnych ogrodów (Tekst jednolity z uwzględnieniem zmian wprowadzonych Uchwałą Prezydium KR PZD nr 10/2014 z dnia 09.01.2014 r. – Biuletyn nr 1/2014)

- inne,

Środki uzyskane od użytkowników działek tj.:

- Opłata inwestycyjna,
 - Opłata na inwestycje i remonty,
 - Ekwiwalent za nieprzepracowane godziny przy prowadzonej w ogrodzie inwestycji,
- Środki z tytułu wykorzystania majątku trwałego PZD zgodnie z Uchwałą Nr 52/2001 w z dnia 6 czerwca 2001 r. w sprawie *przeznaczania środków uzyskanych z wykorzystania majątku trwałego Związku i będącego w jego władaniu (Biuletyn nr 4/2001)*, oraz wpływy z tytułu :
- odsetek bankowych,
 - podziału nadwyżki rocznej dokonanej zgodnie z Uchwałą Nr 10/VI/2009 z dnia 26 lutego 2009 r. (Biuletyn nr 4/2009) w sprawie zmiany Uchwały nr 3/XVII/2005 z dnia 16

listopada 2005 r. w sprawie wykorzystania nadwyżki rocznej z działalności statutowo-programowej w jednostkach organizacyjnych PZD(Biuletyn nr 1/2006).

Stan funduszu rozwoju powinien być zgodny z saldem konta 810/811 wykazany w pasywach bilansu

Prawidłowo sporządzone sprawozdanie finansowe należy organizacyjnie i dokumentacyjnie przygotować do:

- badania zgodnie z § 96 Statutu PZD przez Komisję Rewizyjną ROD
- przyjęcie przez Zarząd ROD
- zatwierdzenie przez prezydium Okręgowego Zarządu PZD po wcześniejszym zbadaniu przez Okręgową Komisję Rewizyjną PZD

Kompletne sprawozdanie finansowe wraz z protokołem z badania przez Komisję Rewizyjną ROD i decyzją Zarządu ROD w sprawie przyjęcia sprawozdania ROD należy przesłać do Okręgowego Zarządu PZD w terminie **do 15 dni od jego przyjęcia przez Zarząd ROD.**

Okręgowe Zarządy PZD po dokonaniu oceny sprawozdania przez Okręgową Komisję Rewizyjną i przyjęciu przez Prezydium OZ PZD przesyła komplet dokumentów każdego wyłączonego ROD do Krajowej Rady PZD w terminie **15 dni od daty przyjęcia przez Prezydium OZ PZD.**

Za realizację wytycznych odpowiedzialni są:

- w ROD Prezes i Skarbnik oraz księgowa ROD
- w OZ Prezes i Skarbnik oraz Główna księgowa OZ PZD

Powyższe ustalenia są bardzo ważne z uwagi na fakt iż bilans sporządzony zgodnie z niniejszymi wytycznymi będzie stanowił podstawę przekazania poszczególnych wartości w drodze protokołu.

Załączniki:

- 1/ bilans
- 2/ rachunek wyników
- 3/ sprawozdanie finansowe z funduszu oświatowego
- 4/ sprawozdanie finansowe z funduszu rozwoju ROD
- 5/ informacja dodatkowa ROD

Warszawa, dnia 19 luty 2014